

**קורס במשפט מבוים
עו"ד אהרון שפרבר
תשס"ו**

אוניברסיטת בר-אילן
99-599-01

משפט סטודנטים – חקירות עדים וסיכומים

ערכו :
יזהר יצחקי
ניר שני

**סיפור המשפט המבוים הינו פרי הדמיון בלבד.
כל התכנים הוכנו לקראת משפט שערכו הסטודנטים בקורס ואין כל קשר בינו
לבין אירוע כלשהו שאירע במציאות.**

סיפור המעשה – כתב האישום**אישום בעבירת המתה – גרם מוות ברשלנות - קבוצה 2 – כתב האישום**

פ' 1218/03

בית-משפט השלום בירושלים

המאשימה: **מדינת ישראל**

- נגד -

הנאשם: **דור יעקובסון**

יליד 1978. ת"ז 92343244.

א. העובדות.

1. הנאשם ושני חבריו, האחים מישאל (להלן: המנוח) ואליקים אלקיים היו סטודנטים במחלקה למדעי החיים באוניברסיטה העברית בירושלים, בשנת הלימודים השלישית.
2. הנאשם בעליו של רכב מסוג ג'יפ "סוזוקי סמוראיי", בעל גג-נפתח, שמספרו 70-707-52 (להלן: הרכב).
3. ביום 18.10.2002, בתנאי ראות נוחים, הנאשם, אליקים אלקיים והמנוח מיהרו ברכבו של הנאשם אל האוניברסיטה לאחר שהשלושה סעדו יחדיו, בכדי להיבחן במבחן שמועדו בשעה 12: 30.
4. המנוח מיהר למבחן שנערך באוניברסיטה, ובסביבות השעה 11: 50, האיץ המנוח בנאשם למהר ולהגיע לאוניברסיטה, והסביר לו כי אם יאחר ודאי ייכשל. הנאשם אמר "אל תדאג, יהיה בסדר!".
5. בשעה 12: 15 או בסמוך לה, נהג הנאשם את הרכב לכיוון צפון ברחוב הנשיא בירושלים, במהירות של כ-70 קמ"ש.
6. הרכב נע בצידו הימני יותר של הכביש, ממערב לאוניברסיטה, וזאת כדי להגיע למקום החניית הרכבים באוניברסיטה אשר נמצא מזרחה, על רחוב רוטשילד החוצה את רחוב הנשיא.
7. בדרך רחוב הנשיא אין קו הפרדה, והמהירות המותרת היא של 50 קמ"ש כאזור עירוני.
8. על מנת להגיע לחניה, הנאשם התכוון לפנות ימינה לרחוב רוטשילד.
9. בצומת הרחובות הנשיא ורוטשילד, לא סומנו מעברי חציה. אך 100 מטרים לפני הצומת היה תמרור שהזהיר מהולכי רגל, בסמוך לאוניברסיטה.
10. בסמוך לצומת, התמקד הנאשם במכשיר הדיסקים בשביל להחליף דיסק לבקשתו של המנוח.
11. בעוד הנאשם מתכופף לעבר מכשיר הדיסקים, צעק הנוסע אליקים "תיזהרו!". הנאשם הרים ראשו וראה מולו רוכבת אופניים שהולכת לצד אופניה וחוצה את הכביש.
12. משהבחין בהולכת-הרגל, סובב הנאשם את ההגה בחדות ימינה, סטה לעבר המדרכה אשר מימין לו ופגע בה. הרכב התהפך, נשכב על צידו הימני ופגע בעמוד-תאורה אשר בפינת-הרחוב.
13. שני הנוסעים מקדימה, הנאשם ואליקים, היו חגורים ולכן יצאו ללא פגע, אולם הנוסע מאחור, המנוח, לא היה חגור, והסביר זאת בכך שאמר "החגורה לוחצת עלי לאחר הארוחה". המנוח הועף מהרכב אל רצפת המדרכה ושכב שם ללא זיע. בהגיע המנוח לבית החולים, אושפז למשך שבוע במצב קשה, עד שנפטר, בשל חבלות פנימיות קשות וכן פגיעות ראש, כתוצאה מנהיגתו הרשלנית של הנאשם.

ב. הוראת החיקוק לפיה מואשם הנאשם.

המדינה מאשימה את הנאשם בגרימת מותו ברשלנות של המנוח, מישאל אלקיים, עבירה לפי סעי' 304 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

ג. עדי התביעה.

1. ראש צוות החקירה ובוחר תנועה משטרתי – פקד אדמונד כהן
2. רוכבת האופניים – גברת שרית כהן.
3. נוסע ברכב סמוך – מר אהרון לייטר.
4. מומחית לרכבי סוזוקי – גברת צ'יאן וונג

משה להב, עו"ד

פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)

ירושלים, 17.11.2003

רשימת משתתפי הקבוצה

צד	עד	חוקר ראשי	חוקר נגדי	תפקיד העד
תביעה	פקד משטרת ישראל אדמונד כהן (ירמיהו ויסמן)	תמר כהנא	יזהר יצחקי	ראש צוות החקירה ובוחר תנועה משטרתי
	שרית כהן (ציפורה חיים)	משה להב	רחלי סויסה	סטודנטית רוכבת אופניים אשר חצתה את הכביש ונכחה בזירת התאונה
	אהרון לייטר (משה להב)	ציפורה חיים	תמר כהנא	נוסע ברכב סמוך אשר עמד בצומת ונכח בזירת התאונה.
	צי'אן וונג (תמר כהנא)	ירמיהו ויסמן	ניר שני	מומחית הנדסית לרכבי סווקי
נאשם	דור יעקבסון (ניר שני)	יזהר יצחקי	ציפורה חיים	הנאשם, נהג הגייפ
	אליקים אלקיים (יזהר יצחקי)	רחלי סויסה	משה להב	חברו של הנאשם, הנוסע במושב הקדמי של הגייפ
	יעל פיין (רחלי סויסה)	ניר שני	ירמיהו ויסמן	מומחית רכב ותחבורה מטעם ההגנה
ניר שני				מסכם מטעם הסניגוריה
תמר כהנא				מסכם מטעם התביעה
אהרון שפרבר				בפני כבוד השופט

עדויות למשפט – עדי תביעה

תצהיר של בוחן התאונה – השוטר אדמונד כהן

1. שמי אדמונד כהן. אני פקד במשטרת ירושלים. מספר אישי (שוטר) הוא 4706. אני בתפקידי כשוטר במשך 14 שנים.

הכשרתי הראשונית הייתה בטכניקות חקירה של תאונות באקדמיה של משטרת ירושלים. בנוסף קיבלתי הכשרה מתקדמת בחקירת תאונות ע"י מוסד חקירות תאונות לביטחון הציבור בשנות ה-90. ב-1994 הוסמכתי להיות משחזר תאונות על ידי המשרד לבטחון פנים לאחר שהשלמתי את כל דרישות הלימודים ועבודות השטח. אני מרצה בקורס לרכישת מיומנות חקירת תאונות למתגייסים חדשים במשטרת ירושלים, באקדמיית השיטור של מחוז ירושלים.

במהלך הקריירה שלי כשוטר במשטרת ירושלים חקרתי מאות תאונות דרכים, ועכשיו אני שותף בצוות מיוחד שמוזעק לחקור תאונות התהפכות. אני חלק מצוות זה החל משנת 1998.

2. ביום 18 לאוקטובר 2002 בשעה 12:20 קיבלתי קריאה לצומת הרחובות הנשיא ורוטשילד ליד האוניברסיטה העברית. שוטרים בזירת האירוע דיווחו על התהפכות מכונית יחידה עם פגיעות בגוף, והוזעקתי לשם ביצוע החקירה. השוטרים שהגיעו לזירת האירוע לפניי, דיווחו בקשר כי ייתכן שאחד או יותר מן הפצועים ימותו ולכן אישומים פליליים יוגשו ויש לערוך בדיקת מז"פ.

3. עם הגעתי לזירת האירוע ביצעתי מדידות סימני ההחלקה של הרכב המעורב בתאונה, סווקי סמוראי שמספרו 70-707-52, והערכתי ממצאים פיזיים אחרים כמו מצב הרכב עצמו. כמו כן, ראיינתי מספר עדים לתאונה וביניהם, שרית כהן (רוכבת האופניים), אהרון לייטר (הנוסע ברכב הסמוך).

4. לאחר מכן נסעתי לבית החולים וראיינתי את אליקים. הוא אמר לי שמישאל ישב במושב האחורי, גופו היה מוטת קדימה כלפי דור, כשהוא מבקש ממנו להחליף דיסק ממש לפני התאונה. מישאל לא היה חגור בחגורת בטיחות באומרו כי שהחגורה לוחצת עליו לאחר ארוחה. אליקים הסתכל קדימה והבחין בהולך רגל עם אופניים וצעק "תזהרו!". אליקים אמר שדור צעק "אוי לא!". הדבר הבא שאליקים זכר הוא שהם התהפכו והתנגשו בעמוד. אליקים לא זוכר שמישאל הועף החוצה מן הרכב.

5. בנוסף ראיינתי את דור בבית החולים לאחר שקיבלתי אישור מהוריו על כך. דור הצהיר שהוא נסע ברכוב הנשיא לכיוון האוניברסיטה, ושמישאל היה לחוף לזמן שהם יאחרו למבחן שלהם. דור אמר לו שהוא לא צריך לדאוג, והם יגיעו בזמן. דור טען שהוא לא הרגיש בלחץ של זמן כדי להגיע לאוניברסיטה. הוא לא זוכר בדיוק את המהירות שבה הוא נסע ברכוב הנשיא, אך הוא היה בטוח שזה לא היה מהר יותר מאשר זרימת התנועה הרגילה באותו רחוב. דור התעקש שהם לא נהגו במהירות מופרזת. הודעתי לדור בבית החולים כי על בסיס ממצאי החקירה שערכתי בשטח, עולה כי הוא נהג במהירות מופרזת.

6. באשר לתאונה, דור אמר שזו הייתה תאונה יוצאת דופן. הוא הוציא את הדיסק בשביל מישאל. תוך כדי העברת הדיסק למישאל צעק אליקים "תזהרו!". דור הרים את ראשו והבחין ברוכב אופניים אשר חוצה את הכביש כשאופניו לצידו. דור אמר שהוא לחץ על הבלמים, והרכב נע הצידה ופגע במדרכה. דור היטה את ההגה כדי להחזיר את הרכב לתוך הכביש כאשר הרכב התהפך ופגע בעמוד-תאורה.

7. קביעתי כבוחן תאונות מומחה, באשר לזירת האירוע:

מאורך סימני ההחלקה, הנזק שנגרם לרכב, המרחק שהתגלגל הרכב ועל בסיס ההכשרה שלי- חישבתי שהרכב נע במהירות של 70-75 קמ"ש מיד לפני התאונה. מהירות זו עולה בהרבה על 50 הקמ"ש המותרים באזור מגורים, ומהווה סיכון וודאי לקרבה סמוכה כל כך לאוניברסיטה, אשר ידוע שיש בה הרבה הולכי רגל.

8. יש מספר שלטים באזור האוניברסיטה במרחק 100 מ' מהצומת, המזהירים נהגים להיות ערניים ולנסוע ביתר זהירות בשל הולכי רגל. השלטים הם גדולים בצבע צהוב מחזיר אור, ועליהם רשום "זהירות – הולכי רגל".

9. בשנים האחרונות חקרתי מספר תאונות באזור האוניברסיטה. בארבע השנים האחרונות, וב%86 מן התאונות שהתרחשו ברדיוס של 7 קילומטר מן האוניברסיטה היו מעורבים סטודנטים שנהגו במהירות מופרזת. לרוב, פעם לכמה חודשים המשטרה מציבה שוטר בקרבת מספר רחובות מן האוניברסיטה, וזאת כדי לתת דוחות לנהגים שנוסעים במהירות מופרזת. התקווה היא שזה יגרום לכולם לנסוע לאט יותר. אך, אני חייב להודות שהרבה מן הדו"חות שהשוטרים נותנים הם לא לסטודנטים. הרבה אנשים נוסעים ברחוב הנשיא שמהווה רחוב ציר מרכזי לתנועה והגעה לאזור, ולרוב, נוסעים בו במהירות שקרובה ל60 קמ"ש.

10. על בסיס כל המידע שאספתי, הראיות הפיזיות, השיחות שערכתי עם כל העדים ועל בסיס מומחיותי, אני יכול לקבוע שהתאונה התרחשה מכיוון שדור נהג במהירות מופרזת, מכיוון שלא היה מרוכז במתרחש סביבו. דברים אלו יצרו מצב של סכנה מהותית ולא מוצדקת הן לנוסעי הרכב, והן לאנשים שהיו באזור. כאשר אליקים צעק "תזהרו!" דור נבהל, והטה בפתאומיות את גלגל ההגה. הרכב החליק במהירות מופרזת ופגע במדרכה, בשל כך, הגלגל השמאלי איבד מגע עם הכביש. דור ניסה לפנות שמאלה בצורה מהירה כדי לחזור למרכז הכביש, וזה גרם לרכב הלא מאוזן ליטות יותר לצד ימין. עם המהירות שבו נסע דור, והתנועות הפתאומיות שביצע, דור איבד את השליטה על הרכב. הרכב התהפך על צידו הימני, והחליק על המדרכה עד שהוא פגע בעמוד-תאורה.

11. כחלק מהחקירה בדקתי את עברו התעבורתי של דור. בשנת 2000, בהיותו בן 21, קיבל דור דו"ח על נהיגה במהירות מופרזת בשל כך שנסע במהירות של 70 קמ"ש באזור שהמהירות המותרת בו היא 50 קמ"ש. מקום נתינת הדו"ח היה במרחק של כ-45 קילומטר מהאוניברסיטה.

12. לאחר סיום החקירה, בתאריך 15 בנובמבר, עצרתי את דור יעקובסון בשל עבירת גרם מוות ברשלנות.

עדותה של רוכבת האופניים - שרית כהן

1. שמי שרית כהן. נולדתי ב- 12 לספטמבר 1979. אני סטודנטית למדעי החיים באוניברסיטה העברית בירושלים, בשנת הלימודים השלישית.
2. אני, דור ואליקים לומדים יחד בשנה השלישית במסגרת לימודי התואר הראשון למדעי החיים. אנו מכירים עוד מילדות, אנו לומדים יחד מאז כיתה ג'. אני חברה של דור. היינו מאוד קרובים בבית הספר היסודי ובשנה הראשונה ללימודים באוניברסיטה. אולם במהלך הלימודים באוניברסיטה התרחקנו. אני מכירה גם את אליקים, אך מעולם לא היינו חברים קרובים. הכרתי מעט גם את מישאל.
3. אני גרה במרחק של כ- 800 מטר מהאוניברסיטה ובדרך כלל אני רוכבת על אופניים. אני בד"כ חוזרת הביתה בצהריים- לנח ולצפות טלוויזיה. לוקח לי בין 5 ל- 10 דקות להגיע מהבית לאוניברסיטה וההיפך- תלוי בזמן שעליי להמתין כדי לחצות את רחוב הנשיא בשל התנועה.
4. כל שיעור באוניברסיטה נמשך 45 דקות. השיעורים מתחילים 30 דקות לאחר השעה ומסתיימים 15 דקות לאחר השעה הבאה. כך, יש לנו 15 דקות להגיע מכיתה אחת לכיתה אחרת. הפסקת הצהריים שלי היא בין השעה 11:30 ל- 12:15 מכיוון שהשיעור הבא שלי לאחר ההפסקה מתחיל רק ב- 12:30, אני בד"כ נשארת בבית עד השעה 12:15 בערך ואז אני 'קופצת' על אופניים וחוזרת בחזרה לאוניברסיטה. מעולם לא איחרתי השנה לשיעור לאחר הפסקת הצהריים.
5. הרבה סטודנטים עוזבים את הקמפוס בשעת הפסקת הצהריים. רובם הולכים לאכול ומתלוננים שיש להם מעט זמן. זאת משום שהם הולכים למקומות מרוחקים כדי לאכול את האוכל ה'אהוב' עליהם. הם גם יושבים ומדברים עד הרגע האחרון ואח"כ הם מאחרים אם הם נתקלים ברמזור אדום. לדעתי, זה לא כל כך מסובך להגיע בזמן, אך כולם חושבים שאני 'חנונית' מכיוון שאני הולכת הביתה לאכול ארוחת צהריים.
6. ב- 18 לאוקטובר 2002 הלכתי הביתה לצהריים. הסתכלתי טלוויזיה ואכלתי סנדוויץ'. עזבתי ברגע שהתחילו הפרסומות. בערוץ 2 יש המון פרסומות וזה סתם מעצבן.
7. רכבתי על אופניים לפינת הרחובות הנשיא ורוטשילד. כשהגעתי לפינת הרחובות, ירדתי מאופניים כדי לחצות את הכביש לכיוון האוניברסיטה. צריך להיות זהיר ברחובות בסביבת האוניברסיטה. יש הרבה סטודנטים שנוהגים, במיוחד בשעת הפסקת הצהריים.
8. ראיתי שמכונית עצרה כדי לפנות שמאלה. התכוונתי להמתין עד שהמכונית יחלפו, ואז נהג עם שיער אפור סימן לי לחצות את הכביש. חשבתי לעצמי 'או.קיי, הוא לא צריך לבקש ממני פעמיים'. התחלתי לחצות את הכביש כשאופניים לצידי. לא הבטתי במקום ספציפי ורק חשבתי על כך שממש לא מתחשק לי ללכת לשיעור הבא שלי- ביולוגיה מולקולרית.

9. חציתי כ- 2/3 מהכביש, ובדיוק עברתי את המכונית. כאשר הבטתי לרחוב, 'קפאתי' במקום כיוון שראיתי את הסוזוקי סמוראי של דור מאיץ לכיווני. לא ראיתי את דור. אני חושבת שהוא התכופף כלפי מטה. חשבתי לעצמי 'דור, אל תפגע בי'.

10. הדבר הבא שאני זוכרת הוא שדור הסתכל עליי ואת הגייפ סוטה לכיוון המדרכה ליד האוניברסיטה. נראה כי הגייפ נחבט במדרכה והחל לסטות שוב לכביש. הוא סטה כמעט לכיווני, ואני עדיין חשבתי כי אפגע. אח"כ הגייפ התהפך על הצד, החליק ועבר אותי. שמעתי קול חריקה נורא. לא יכלתי להאמין שלא נפגעת, ואפילו לא האופניים שלי.

11. ראיתי את הגייפ חולף על פניי ומוטח בעמוד-התאורה בפינת הרחוב. הכל קרה כל כך מהר, אך עדיין הכל נראה לי בהילוך איטי, ממש "סלואו מואוושן", עברתי בריצה את מעבר החציה והנחתי בצד את אופניי. רצתי לעבר המכונית עם קבוצה של עוד כמה סטודנטים נוספים. התכוונתי לצעוק על דור, כיוון שהוא כמעט הרג אותי.

12. כשהגעתי לצד השני, דור עזר לאליקים לצאת מהגייפ. אליקים קיבל מכה ביד ונראה כי לדור היה חתך בראש. אליקים צעק למישאל. חשבתי שהוא השתגע, שכן לא ראיתי את מישאל. אולם לאחר מכן, מסי סטודנטים צעקו כי מישאל מוטל על האדמה במקום בו התהפך הגייפ הצידה. אני כלל לא ראיתי את מישאל עוזב את הרכב.

13. המשטרה ומכבי האש הגיעו ולקחו את דור, אליקים ומישאל מן המקום. אמרתי להם שראיתי את כל מה שהתרחש. לא התכוונתי לספר להם שדור כמעט פגע בי. לא רציתי שדור יסתבך. אך איש אחד סיפר להם עליי ולכן הייתי חייבת לספר כל מה שקרה ושדור כמעט פגע בי.

14. אני לא יודעת למה הגייפ התהפך. חשבתי שדור התכוון לסטות חזרה לכביש ושהוא יפגע בי.

הודעה של הנוסע ברכב הסמוך – אהרון לייטר

1. שמי אהרון לייטר, אני בן 58. אני מתגורר ברחוב שלומציון 10 אשר בקרבת האוניברסיטה. אני מתגורר כאן מזה 25 שנים. יש לי 2 ילדים הלומדים אף הם באוניברסיטה.
2. סביבת האוניברסיטה הינה סביבה בעלת צפיפות בנייה גבוהה, ישנם בתי מגורים בכל 3 הצדדים של האוניברסיטה, רחוב רוטשילד אשר מוביל לקמפוס הינו רחוב עירוני רגיל.
3. המהירות המותרת בכל הרחובות בסביבת האוניברסיטה הינה 50 קמ"ש, כבכל הרחובות הבנויים.
4. במשך השנים כמות התנועה ברחובות סביב האוניברסיטה גדלה מאוד ונמצאת כל העת במגמת עליה. לעיתים נדמה כאילו לכל סטודנט מכונית בבעלותו. השעות בהן הרחובות עמוסים בהולכי רגל אשר רובם סטודנטים הינן 7:30 בבוקר ו-16:00 אחה"צ. מהמקום בו אני מתגורר אני שומע לעיתים רבות את חריקת הצמיגים, את שאגות רעש המנועים, בזמן שאני עובד בגינה בשעות האלו.
5. בזמן הפסקת הצהריים, בין השעות 11:30-13:00 לערך, מספר הצעירים המסתובבים באזור מחוץ לאוניברסיטה הוא עצום. אני ושכנים אחרים מהשכונה התלוננו לא אחת בפני רשויות האוניברסיטה על כך שישנה סכנה גדולה לביטחון התושבים בסביבה בזמן הפסקת הצהריים, בשל העובדה שסטודנטים רבים ממהרים לצאת לאכול ולהספיק לחזור לאוניברסיטה בטרם יתחיל השיעור. אני אישית כה מודאג מהמצב, עד כדי כך שהחלטתי להימנע מלנסוע באזור האוניברסיטה בשעות אלו. כפועל יוצא מכך, אני מנוע מלצאת או לחזור לביתי בשעות אלו, והדבר מתסכל אותי מאוד! מן הסתם, קורה לעיתים שאיני יכול להימנע מלצאת או לחזור גם בשעות אלו – אך אני לבטח מנסה להימנע מכך.
6. בתאריך 18.10.2002, אוקטובר, היה לי תור לרופא השיניים שלי בשעה 13:00. ניסיתי לקבוע תור מאוחר יותר, אך אילולא הייתי קובע תור לשעה זו, הייתי נאלץ לקבוע כבר לשבוע שאחרי. הנסיעה למרפאת השיניים אורכת כחצי שעה, אך מאחר ואני אוהב לדייק, יצאתי כמעט שעה לפני כן מהבית, כך שיהיה לי זמן לנסוע בנחת כמו שאני אוהב.
7. על מנת להגיע למרפאת השיניים היה עלי לנסוע לכיוון רחוב הנשיא, בו פניתי ימינה לכיוון רחוב רוטשילד. כשהגעתי לפינת צומת הרחובות הנשיא ורוטשילד, עצרתי על מנת שאוכל לפנות שמאלה לרחוב רוטשילד.
8. רחוב הנשיא, הינו רחוב בו אין קו הפרדה באמצע הרחוב ולכן על מנת לפנות ממנו שמאלה לרחוב רוטשילד, מרחוב דו-סטרי לרחוב דו-סטרי עם קו-הפרדה, היה עלי לעצור קרוב יותר לאמצע רחוב הנשיא על מנת להמתין ולחכות שהתנועה מימיני (המגיעה מרחוב רוטשילד) תאפשר לי לפנות שמאלה. השעה הייתי בסביבות 12:15 בצהריים. השמש זרחה, וזה היה יום יפייפה של חודש אוקטובר; העלים שמילאו את המדרכות מסביב היו מרהיבים בעושר צבעיהם ואני זוכר שחשבתי לעצמי שהשנה אנחנו זוכים לסתיו ארוך ומתמשך, ולא נכנסים מיד לחורף.

9. בעודי ממתין עד שאוכל לפנות שמאלה, הבחנתי ברוכבת אופניים שהחלה לחצות את רחוב הנשיא – היא עמדה לשמאלי, בפינת רחוב הנשיא, בזמן שעצרתי והמתנתי לתנועה שתתפנה. מאחר וממילא לא יכולתי לפנות שמאלה עקב העומס ברחוב רוטשילד, סימנתי לה שהיא יכולה לחצות את הכביש. עלי לציין שאין מעבר חציה מסומן על הכביש במקום זה. למעשה, אין מעברי חציה מסומנים על הכביש באף אחת מפניות הרחובות באזור האוניברסיטה, אולם ישנם שלטים בכל הרחובות מסביב, המתריעים על הולכי רגל. ישנו אף שלט התרעה כזה ברחוב הנשיא עצמו, כ-100 מטרים לפני המפגש עם רחוב רוטשילד.

10. בערך באותו הרגע, אני לא יודע אם בגלל ששמעתי או שהרגשתי רכב המגיע מאחורי, הסתכלתי במראה הקדמית וראיתי מכונית גדולה לבנה מגיחה במהירות גבוהה מאחורי. המחשבה הראשונה שעברה במוחי הייתה: "הם נוסעים מהר מדי". יכולתי להישבע שאלו סטודנטים הממהרים להגיע לאוניברסיטה. הכניסה למגרש החניה של האוניברסיטה הינה מרחוב רוטשילד, ולכן פעמים רבות סטודנטים נוסעים במהירות ברחוב הנשיא, כך שיוכלו לפנות ימינה לרחוב רוטשילד ולהיכנס למגרש החניה. בעודי רואה את המכונית מתקרבת, והכל קרה כל כך ממהר, אולי כמה שניות, קיוויתי בליבי שהם יעצרו ולא יתנגשו בי מאחור.

11. באותו רגע, הסתכלתי במהירות קדימה ובדקתי אם אולי במקרה התנועה התפנתה ואני יכול לפנות כבר שמאלה ולברוח מבני-התשחורת, וראיתי את רוכבת האופניים בדיוק חוצה את הכביש וחולפת על פני קידמת הרכב שלי וכמעט מגיעה כבר לפינת הרחוב. בדיוק ברגע זה, שמעתי רעש מחריד של חריקת צמיגים ובלמים. הייתי בטוח שאני עומד להיפגע מאחור כפי שחששתי. עצמתי את עיניי. הדבר הבא שאני זוכר הוא הרעש הנוראי של תאונה, אך לא הרגשתי שדבר קרה לי.

12. פקחתי את עיניי וראיתי את רוכבת האופניים עדיין ברחוב, במרחק קצר מרכבי שלי. ראיתי גם את הסוזוקי הלבנה במקום בו כנראה היא התנגשה בעמוד חשמל. הסוזוקי הייתה שכובה על צידה הימני והייתה כמעט כולה על המדרכה. ישבתי במכוניתי ורעדתי כולי. אני לא יודע כמה זמן ישבתי במכוניתי ובהיתי. כמה סטודנטים הגיעו לסוזוקי ועזרו לחלץ את יושבי הרכב.

13. המשטרה ומכבי האש הגיעו במהרה, דקות ספורות לקחו להם. הייתי בהלם. אני משער שחלק מהסטודנטים שישבו ברכב נילקחו לבית חולים. איני יודע מה קרה להם.

14. דיברתי עם קצין המשטרה שאמר לי שאני רשאי להזיז את מכוניתי מרחוב הנשיא. סיפרתי למשטרה כל מה שיכולתי לזכור לגבי התאונה. הכל קרה כל כך מהר. המשטרה ביקשה את שמי ואמרה שהם יצרו איתי קשר אם יצטרכו ממני דבר מה נוסף.

15. בשנת 2000, הבת שלי אלישבע נפגעה קשות בתאונת דרכים בחיפה. היא נפגעה ע"י נהג פוחד שהיה סטודנט עתודה – בן 19 שנהג בשיכרות. מזלה, אלישבע בסדר גמור כיום למעט כאבי גב מעיקים. בכל אופן, בזמנו היינו בטוחים שהיא תהיה משותקת לחלוטין כתוצאה מהתאונה. חבריה צעירים כנראה לא מסוגלים להבין ולקלוט את העובדה שמכונית עלולה להיות כלי נשק קטלני!

עדות מומחית רכב מטעם התביעה – צ'יאן וונג

1. שמי צ'יאן וונג, אני עובדת בחברת סוזוקי ביפאן, והוכשרתי כמהנדסת מכונות במגמת עיצוב רכב בטכניון של טוקיו בשנת 1992.
2. הרכב עליו נשאלתי – סמוראי-גיפ, הינו רכב פנאי, המיועד לנסיעה בשטח כבוש, שבילי עפר, וגם כ-SUV מעת לעת. כתוצאה מכך, רכב זה אינו דורש מיומנות רגילה על הכביש יותר מאשר בגיפ אחר – הוא אינו רכב ספורט ואינו רכב יוצא דופן. מערכותיו הן מודרניות – הדרישה מהנהג היא להיות זהיר ככל נהג אחר.
3. בהתאם לדרישות משרדי התחבורה, החברה דואגת להדביק מדבקות בדבק חזק בתא הנהג, מעל לראשו, המזהירות אותו שלא לבצע תנועות שאינן מתאימות לרכב גיפ 4X4. המדבקה גם מפנה את הנוהג ברכב להביט בספר הרכב.
4. כל מי שיבצע תנועות לא בטוחות בנוהגו את הסמוראי, כבכל רכב אחר, יסכן את הנוסעים כמו גם את שאר עוברי-הדרך, עד לרמה של פציעה חמורה.
5. יתר על כן, כמומחית בחברה וחברה בצוות הנדסה-ותכנון-בטיחותי, ובמיוחד כשעקבתי אחר הליכי התכנון של פס הייצור, אני יודעת שנשמרו בעת ייצור הרכב כל הרגולציות הנדרשות על ידי משרד התחבורה. חברת סוזוקי אינה מתעצלת להביא לציבור רכבים מן האיכות הגבוהה ביותר שהטכנולוגיה משגת לה. בטיחות הצרכנים היא נר לרגלינו.
6. אני מודעת לדוחות הצרכניים המתפרסמים מעת לעת ולמחקרים המציינים שלרכב הסמוראי יש נקי שיווי משקל גבוהה מהרגיל, וכי יש סטטיסטיקה של משרד התחבורה המדגישה את התהפכויותיהם של רכבי סוזוקי-סמוראי. אולם הדברים לא נכונים מכמה סיבות:
 - א. רכב אינו מתהפך לבדו! מהירות מופרזת, חוסר ריכוז ומודעות לסביבה הם הסיבות לאיבוד שליטה ברכב!
 - ב. כמומחית לרכב זה, אני מדגישה: מרכז הכבידה ברכב איננו חריג בשוק כלי הרכב המודרניים, וגם אם מרכז הכבידה קצת גבוה, רק תנועה פתאומית ובלתי זהירה, במהירות העולה על זו המתאימה לתנאי הדרך, היתה גורמת להתהפכות.
7. חברת סוזוקי לא נתבעה על רשלנות ביצורו של רכב זה, לא הוחלו רגולציות עליה בשום מקום בעולם, ומעולם לא הוכח מדעית כי רכביה בטוחים פחות מאשר יתר כלי הרכב על הכביש.
8. באשר לחברה היבואנית של הרכב, אנחנו לא אחראים על הכשרתם של המוכרנים ושל נציגי השירות, אלא רק על: איכות הרכבים, אחריות הרכב, פעילות המוסכים והכשרת עובדי החברה שנשלחים אלינו ליפאן ללימודים באקדמיית סוזוקי שביוקוהומה.

עדויות למשפט – עדי הגנה**הודעת הנאשם – דור יעקבסון**

1. שמי דור יעקבסון. נולדתי בתאריך 29 בספטמבר 1978. אני תלמיד השנה השלישית בפקולטה למדעי החיים באוניברסיטה העברית בירושלים. ביום ה-18 באוקטובר 2002 הייתי מעורב בתאונה בעת שנהגתי ברכב מסוג סוזוקי סמוראי דגם שנת 1998. הייתי בן עשרים וארבע בזמן התאונה.
2. אני מאוד אוהב את האוניברסיטה העברית. זו אוניברסיטה מעולה וקמפוס מאוד יפה. השנה אני מכהן כסגן יו"ר אגודת הסטודנטים באוניברסיטה. אני מתכנן להירשם שנה הבאה ללימודי תואר שני באוניברסיטת הרווארד בארה"ב. אומרים שיש שם את אחת הפקולטות לביולוגיה חישובית (ביו-אינפורמטיקה) הכי טובות בעולם. אני סטודנט מצטיין, בעשירון העליון של המחזור שלי. עד התאונה החיים שלי היו ממש טובים.
3. קיבלתי את רישיון הנהיגה שלי לאחר יום הולדתי השמונה עשר. הורי אמרו כי יקנו לי מכונית אם אקח קורס מיוחד ללימודי נהיגה שהינו מקיף יותר מלימודי הנהיגה הרגילים. בקורס היו הן לימודים עיוניים והן לימודים מעשיים. למרות שחשבתי שהקורס מיועד ל"חנונים", נרשמתי אליו ברצון בתמורה לכך שהורי יקנו לי גיפ מסוג סוזוקי סמוראי. זה היה גיפ נהדר. לבן עם גג נפתח. מכיוון שסיימתי בהצטיינות את קורס הנהיגה הורי הסכימו לקנות לי גם מכשיר רדיו-דיסק לרכב.
4. אני באמת נהג זהיר. ד"ר שבילי לימד אותי בקורס הנהיגה. הוא היה מורה מאוד קפדן, בייחוד בכל החלק של הנהיגה המעשית. תורגלנו במיומנות וטכניקות של נהיגה מונעת. אפילו נתנו לנו לנהוג מעט במכוניות מירוף במסלול מיוחד לשם תרגול נהיגה מונעת במהירות גבוהה.
5. עד היום קיבלתי רק קנס אחד. כשהייתי בתחילת דרכי כנהג צעיר, אחרי שקיבלתי את רישיון הנהיגה שלי, קיבלתי דוח על מהירות מופרזת בכביש הטייסים. יצאתי מבית של חבר ועמדתי להגיע באיחור לארוחת הערב המשפחתית. לא רציתי בעיות עם ההורים שלי, כי הם רוצים תמיד שכל המשפחה תהיה בבית בארוחת הערב. לא חשבתי שנהגתי במהירות מופרזת, אבל השוטר אמר שכן. זה היה נורא. ההורים שלי קרקעו אותי בבית, ולקחו לי את הגיפ לחודשיים. למדתי את הלקח שלי, ששום דבר לא חשוב מספיק בשביל לקבל דוח בגללו.
6. אני נוסע לאוניברסיטה כבר כמעט שלוש שנים. זו נסיעה פשוטה, בגלל שאני גר רק כקילומטר וחצי מהאוניברסיטה. אני יודע שזה ממש קרוב, אבל זה הרבה יותר כיף לנסוע בגיפ עם גג נפתח, מאשר לרכב על האופניים. עם האוטו אני יכול לעזוב את הקמפוס וללכת עם החברים שלי לאכול צהריים. בשנים האחרונות נסעתי לאוניברסיטה וממנה בערך אלף פעם. אני יכול לנסוע לשם עם עיניים עצומות.
7. אני עדיין לא יכול להאמין שהתאונה באמת קרתה. מישאל, אליקים ואני הלכנו לאכול צהריים כפי שעשינו מאה פעם. זו היתה ארוחה סטנדרטית ונהנינו מאוד. עזבנו את המסעדה כדי לחזור לאוניברסיטה, אבל היה לנו מלא זמן. הקפדנו על הזמנים בגלל שהיה לנו מבחן באותו היום, ולא רצינו לאחר.

8. נסעתי בחזרה לאוניברסיטה בשדרות בן-צבי. זו לא הדרך שבה נסענו למסעדה, אבל חשבתי שהדרך הזאת תהיה מהירה יותר בנסיעה חזרה. לצערי טעיתי. בערך באמצע הדרך לאוניברסיטה, בצומת הרחובות בן-צבי וויצמן, העירייה התקינה צינורות ביוב. כל הצומת היה סגור. נאלצנו להסתובב ולעקוף את הצומת. זה גרם לנו עיכוב קל. מישאל היה מודאג משום שידע כי מגבלת הזמן למבחן היא שעתיים, והוא חשש שנאחר. מכיוון שהוא כותב לאט הוא ידע כי יצטרך את מלוא הזמן. אמרתי לו לא לדאוג. הייתי בטוח שנצליח להגיע בזמן.

9. העיקוף לא לקח הרבה זמן, ופנינו לרחוב הנשיא, בסמוך לאוניברסיטה. אמרתי לכולם לאסוף את כל הדברים שלהם כדי שכולנו נוכל ללכת לכיתה מיד אחרי שאפנה לרחוב רוטשילד ואכנס לחניון. מישאל התכופף קדימה בין המושבים וביקש ממני להביא לו את הדיסק ששמענו. היה זה דיסק של רוק כבד והוא היה הדיסק האהוב על מישאל. הוא רצה לקחת את הדיסק כדי להירגע איתנו לאחר המבחן. צחקתי ואמרתי לו שעדיף לו לשמוע מוזיקה קצת יותר רגועה, אבל נשענתי קדימה הוצאתי את הדיסק והתחלתי להושיט אותו למישאל.

10. פתאום, אליקים צעק "זהירות!". הבטתי וראיתי את שרית כהן חוצה את רחוב הנשיא ממש מולנו. אני הבטתי לשם רק לפני רגע ואני נשבע שלא היה שם כלום מלבד מכונית אפורה שאותתה שמאלה ועצרה לפני הפנייה. עברתי לצד הימני של הכביש כך שאוכל לעבור על פני המכונית ולפנות ימינה לרחוב רוטשילד. מיד כשראיתי את שרית לחצתי חזק מאוד על הבלמים.

11. אני לא חושב שסובבתי את ההגה. אני רק זוכר שלחצתי על הבלמים. בכל אופן הגיפ החל לסטות לימין ופגע בשפת המדרכה. אני יודע מקורס הנהיגה שקשה יותר לעצור על משטח לא-מאוזן, אז התכוונתי לחזור בחזרה לכביש ואולי לנסות לבצע ייצוב של הרכב ועצירה מוחלטת. אבל לפני שיכולתי לעשות משהו, התהפכנו. אני לא יודע מה קרה. כאשר התהפכנו כבר לא יכולתי לעשות שום דבר, והתנגשנו בעמוד-התאורה.

12. כשהתנגשנו בעמוד, נפגעתי בצד של הראש שלי מהחלון כנראה. זה כאב והתחיל לרדת דם, אבל זו כל הפציעה שהייתה לי. היה לי הרבה מזל. ירד לי הרבה דם מהראש אבל בסוף הסתבר שזה לא חמור כל כך. זה היה נראה יותר ממה שזה, והייתי צריך רק שמונה תפרים.

13. לאחר התאונה היינו צריכים לקום ולטפס החוצה דרך החלון של דלת הנוסע. התרתי את חגורת הבטיחות שלי ועזרתי לאליקים לצאת החוצה. היו עוד כמה סטודנטים שעזרו לנו. אליקים צעק שהכתף שלו כואבת. חיפשתי את מישאל אבל לא ראיתי אותו. תיארתי לעצמי שהוא בטח טיפס החוצה מהמושב האחורי.

14. ברגע שהייתי מחוץ לאוטו, כמה אנשים השכיבו אותי על הקרקע. הדם ניגר לעיני. שאלתי על אליקים ומישאל ואמרו לי לא לדאוג. מד"א הגיעו לשם מהר מאוד והם הסיעו אותי לבית החולים. הם חששו מפגיעה בצוואר וזעזוע מוח, והניחו אותי על אלונקה. למזלי, לא סבלתי מהפגיעות הללו.

15. בבית החולים ההורים שלי ואני דיברנו עם השוטר כהן. סיפרתי כל מה שיכולתי לזכור על איך התאונה התרחשה. ספרו לי שאליקים יהיה בסדר, אבל מישאל נפצע קשה. הייתי בהלם. אמרו לי שהוא כנראה הוא לא היה חגור בחגורת בטיחות, ונזרק מהגייפ כאשר הוא התהפך.
16. אני חשבתי שהוא כן היה חגור. אני תמיד אומר לכל מי שנוסע איתי לחגור את חגורת הבטיחות שלו.
17. בבית החולים השוטר כהן נתן לי דוח על מהירות מופרזת. אני לא מאמין שנסעתי במהירות מופרזת. אני יודע שהמהירות המותרת במקום היא 50 קמ"ש, ואני חושב שזו המהירות שבה נסעתי. לא מיהרתי, ונסעתי בדיוק כמו שאחרים נוסעים ברחוב הנשיא. שמתני לב לאן אנחנו נוסעים. לא היה שום דבר לפנינו או מאחורינו מלבד הרכב האפור.
18. אין לי מושג איך שרית הופיעה פתאום מולנו. לא ראיתי את שרית עד שאליקים צעק. עשיתי כל שביכולתי כדי להימנע מתאונה.
19. אני יודע שיש אזהרה כלשהי על מגן השמש בקשר לאפשרות התהפכות הסוזוקי. אבל אף פעם לא ממש התייחסתי לאזהרה הזו, בגלל שאף פעם לא נסעתי שלא על הכביש או משהו דומה. אני רק נוסע בתוך העיר. אני מודה שאף פעם לא קראתי את כל מדריך הרכב. אני הסתכלתי בו רק אם הייתה לי שאלה על משהו מסוים, כמו הלחץ שצריך להיות בצמיגים. זה מה שהמוכר אמר לגבי המדריך – שזה רק לפתור בעיות שצצות.
20. אני מכיר את משפחתם של אליקים ומישאל מאז שהייתי ילד קטן. אליקים הוא חברי הטוב ביותר. אני כל כך מצטער על מותו של מישאל. אני לא יכול להאמין שהוא מת. אני יודע שמשפחתו חושבת שאני אשם, אבל אני נשבע שאני לא נסעתי מעל המהירות המותרת ועשיתי כל מה שאני יכול כדי למנוע תאונה. כאשר הגייפ התהפך הצידה לא יכולתי לעשות דבר. אני לא חושב שאוכל אי פעם להוציא את התאונה הזו מראשי.

עדות הנוסע ברכב – אליקים אלקיים

1. שמי אליקים אלקיים, נולדתי ב-21 לנובמבר, 1978, אני תלמיד בפקולטה למדעי החיים באוניברסיטה העברית. אחי הצעיר מישאל זכרונו-לברכה נהרג בתאונה שעברנו. הוא נולד שנתיים אחרי, ב-14.1.1980. שנינו היינו מעורבים שנינו בתאונה שאירעה ב-18.10.2002 בקרן הרחובות הנשיא ורוטשילד. הייתי בן 23 בתאריך התאונה, ואחי הקטן היה בן 21.

2. ב-18.10.2002 היינו באוטו עם דור, נסענו לאכול צהריים. עזבנו את הקמפוס ב"סמוראי" שלו. נסענו לפיצה-מטר בירושלים, ואכלנו פיצה לצהריים. הלכנו לשם בקביעות, אם כי לפעמים היינו כמעט ומאחרים לבית הספר בגלל שלפעמים התור בפיצה ארך ולקח 15-20 דקות רק לבשל ולחמם את הפיצה אחרי שמזמינים אותה. למרות זאת אנחנו הולכים לשם כי האוכל ממש טוב.

3. אחרי הארוחה, חזרנו לגייפ כדי לשוב לאוניברסיטה. אני לא בטוח באיזה שעה עזבנו את המקום, אבל אני בטוח שלא איחרנו יותר מדי – השעה הייתה קצת אחרי 11:30, זה מה שבטוח. אנחנו תמיד דואגים ללוח הזמנים בגלל הלימודים, ובמיוחד בגלל שהיה מבחן בשעה 12:30. אם היינו מאחרים לא היו נותנים לנו להיבחן. אני זוכר שמישאל היה לחוץ, אני חושב שהלחץ שלו הוא די באשמתי – למדנו ביחד והוא לא הבין לגמרי את החומר.

4. אנחנו נסענו לבית הספר דרך רחוב בן-צבי, אבל בצומת בן-צבי-ויצמן הרחוב היה חסום בגלל חפירות שהעירייה עשתה. לכן עשינו סיבוב די ארוך. בשלב זה מישאל ממש היה לחוץ ורצה שנמהר, הוא הביע פחד להגיע למבחן ושלא יהיה לו זמן לכל ההתארגנויות שלו ולקריאה של הטופס. דור אמר לו לא לדאוג, הוא אמר שאנחנו "נגיע צ'יק-צ'ק ולא משנה שום דבר".

5. אני חושב שהשעה הייתה משהו כמו 12:00 – הבטתי בשעון כי רציתי לשמוע חדשות ברדיו – ואז נכנסנו לרחוב הנשיא. היינו ממש קרובים לחנייה, היינו צריכים לפנות לרוטשילד ואז להיכנס לחנייה וללכת למבחן. כשהיינו בנסיעה ברחוב הזה, מישאל אז קדימה וביקש מדור שיתן לו את הדיסק של מטאליקה ששמענו כל הדרך. זה היה הדיסק האהוב עלינו, והוא רצה לקחת אותו הביתה. באותו זמן כולנו דיברנו ותכננו לקחת את החפצים ולהגיע לכיתת המבחן איך שאנחנו חונים.

6. ברגע שדור הוציא את הדיסק בשביל לתת אותו למישאל, הסתכלתי קדימה וראיתי את שרית כהן חוצה את הכביש מולנו. אני מכיר את שרית ואת דור מאז בית הספר היסודי. צעקתי "תיזהרו!!" בגלל שלא הייתי בטוח אם דור ראה את שרית כי היא באה מאחורי הרכב השני, ופחדתי. כשצעקתי את זה דור צעק "אוי לא!!".

7. הדבר הבא שאני זוכר הוא שהאוטו הסתובב כמו שבחיים שלי הוא לא הסתובב, במהירות ימינה ופגע במדרכה. מיד אחר כך הגייפ ממש נזרק לצד השני והתגלגל על הצד. זה קרה בהבזק של שניה – הגייפ איבד אחיזה ואז היה רעש אדיר, אני צעקתי וסגרתי את העיניים. זה נגמר במכה חזקה – פגענו בעמוד של רמזור על המדרכה או משהו – היה מזל ולא פגענו בשרית כהן.

8. כשפגענו בעמוד, נזרקתי קדימה בעוצמה רבה. למזלי לבשתי את חגורת הבטיחות. רצועת הכתף פצעה לי את הכתף וכאב לי מאוד. אחרי התאונה, בקושי יכולתי לשאת את הכאב בכתף ובחזה. בסופו של דבר נלקחתי לבית החולים. היו לי חבלות בחזה, שבר בעצם-הבריה ומתיחת רצועה בכתף. הרופא אמר שזה בגלל שהגוף שלי עבר זעזוע קשה במושב שלי, אבל הישיבה בתוך הכיסא הצילה אותה מפגיעה חמורה יותר.

9. אחרי התאונה, צעקתי למישאל, אבל הוא לא ענה לי. דור ועוד כמה סטודנטים עזרו לי לצאת מהגיפ והשכיבו אותי על הרצפה. התחלתי לקום בגלל שרציתי לראות מה שלומם של דור ומישאל – אבל כשניסיתי לקום, הגיע איש מכבי-אש והוא השכיב אותי על הרצפה ואמר לי לא לזוז. אחרי זה שלחו אותי לבית החולים באמבולנס.

10. אחרי כן, סיפרו לי שמישאל עף מהרכב כשהתהפכנו, הוא נפצע בראש ונפגע פגיעות פנימיות בגוף ומת במהלך השבוע שלאחר התאונה. אני עדיין לא מאמין שהוא לא בחיים, ואני לא מבין למה כל זה קרה. כל לילה אני חושב על מה שקרה.

11. אני יודע שההורים שלי מאשימים את דור בתאונה. אבל זאת רק תאונה, מזל מהשמיים – כולנו נסענו ברחוב הזה אלפי פעמים, אני לא יודע למה האוטו התהפך ואני בטוח שלא נסענו מהר מדי. אולי נסענו במהירות הכי גבוהה שמותרת, 50 קמ"ש בערך – זאת המהירות הרגילה, שכולם נוסעים בה – הרי היום היה יום בהיר ויפה, לא היו עוד מכוניות על הכביש, לא הייתה סיבה לנסוע יותר לאט ממה שנסענו.

12. אני יודע שהרבה אנשים עוברים ברחוב הנשיא לאוניברסיטה, לפעמים אני חוצה את הרחוב הזה בעצמי בדרך הביתה. אבל, רוב הולכי הרגל לא עוברים דרך פינת הנשיא-רוטשילד, ובנוסף – אף אחד לעולם לא נפגע. מה שקרה באותו היום היה מקרה מוזר מכל הבחינות.

13. אני יודע שדור מרגיש נורא לגבי המקרה הזה – הוא לעולם לא סיכן אף אחד ולא רצה לפגוע באיש; בנוסף, הגיפ נהרס לגמרי – והוא אהב אותו. אני בטוח שבשום אופן דור לא היה מסתכן בתאונה, הוא האדם היחיד שאני יודע שלמד בקורס לנהיגה מתקדמת. הוא אמר שזה עזר לו עם הביטוח ושיפר את יכולת הנהיגה שלו. אני חושב שההורים שלו דרשו את הקורס הזה בתמורה לסוזוקי שהוא קיבל. אבל עדיין, אני יודע שהוא לקח את הקורס הזה ברצינות ואפילו קיבל פרס הצטיינות – הייתי בטכס הסיום.

עדותה של מומחית לרכב מטעם ההגנה - יעל פיין

1. שמי יעל פיין. אני הבעלים של "שיפוץ לאחר תאונות פיין" מזה תשע שנים. קיבלתי תואר בהנדסת מכונות מאוניברסיטת בן גוריון בבאר שבע בשנת 1978. כמו כן למדתי ביוכימיה ב-1989 באוניברסיטה הפתוחה. ב-1992 סיימתי את לימודי בטכניון שם קיבלתי תעודת הסמכה בשיקום רכב לאחר תאונה.

2. בנוסף בשנת 1994 עברתי קורס בדינמיקת-כביש, וכן קורס בניתוח-התנגשויות במהירות נמוכה. כמו כן למדתי על פציעות מתאונות: ביו-מכניקה ומניעה.

3. נשכרתי ע"י הוריו של דור יעקבסון לחקור את התהפכות הרכב מסוג סוזוקי סמוראי של בנם בתאריך ה-18 לאוקטובר 2002. אני גובה ממשפחת יעקבסון 1,000 ₪ לשעה בעבור החקירה, ובסכום כולל של 30,000 ₪.

4. כחלק מחקירתי, ביקרתי במקום התרחשות התאונה, ועברתי על הראיות הפיזיות, וסימני ההחלקה שבמקום. דיברתי עם דור יעקבסון ואליקים אלקיים. כמו כן עברתי על דו"ח התאונה של המשטרה.

5. אספתי את הנתונים הנחוצים למסקנותיי שכוללים לא רק את הפריטים שהופקו מחקירותיי אלא גם מידע שנוגע למשקלו של הרכב, נתונים סטטיסטיים מדו"ח "האגודה לבטיחות הנהג" שערכתי בנוגע למרכז-הכבידה של הרכב בהשוואה לרכבים אחרים, ודעתו של חוקר מקרי המוות בנוגע לפציעות שמישאל סבל מהם.

6. נעשו על ידי חישובים על מנת לקבוע בין היתר את:

- מהירות הרכב.
- רצף האירועים שהוביל לתאונה.
- האפשרות לצפות את ההתהפכות או למנוע אותה.
- הכוחות שהופעלו על הרכב ויושביו במהלך איבוד השליטה.
- הנטייה של הרכב להתהפך על שטח לא מישורי.
- האם התאונה הייתה כתוצאה מהתעלמות או אי הבנת נוהג הרכב, דור יעקבסון, את הסיכון המהותי והבלתי מוצדק – האם התאונה היא טעות אנוש.

כתוצאה מחקירותיי ומחישוביי, במהלך חקירה של זירת התאונה ברח' הנשיא, הגעתי למסקנות הבאות:

- א. מהירות הרכב לפני התאונה הייתה לכל היותר 50 קמ"ש.
- ב. מהירות הנסיעה הרגילה לרוב זה במשך היום היא 45-52 קמ"ש.
- ג. מכונית שתיסע במהירות פחותה מ-35 קמ"ש ברוב זה במשך היום וכן במהירות נמוכה מ-45 קמ"ש בשעות השיא, תהיה לא בטוחה מכיוון שתעכב את התנועה הרגילה.

ד. התהפכות הרכב איננה באחריותו או באשמתו של הנהג, אלא היא תוצאה של מרכז כבידה גבוה ולא-בטיחותי שגרם לסבירות גבוהה להתהפכות של הרכב כאשר הרכב הוסט בחדות במשטח המשופע.

7. לדעתי, לא היה סיכון מהותי או בלתי מוצדק שנהיגתו של דור יעקבסון עצמה, שהייתה במסלול ישר ובמהירות סבירה, יכולה הייתה לגרום. למעשה, אני מאמינה שדור היה מצליח להימנע מכל ביש מזל אלמלא מרכז הכובד הגבוה של הרכב, אשר לא אפשר לו לבצע סיבוב חד ולהישאר יציב מבלי לבצע התהפכות – ובמינוח המקצועי: centrifugal Rollover.

8. לא הצלחתי לקבוע האם רוכבת האופניים יכולה הייתה להיראות בשדה הראיה הנחשף לאורך מסלול רכבו של דור נוכח העובדה שרכב נוסף בצומת הנשיא-רוטשילד הסתיר אותה עד אשר חלפה עליו, אך מובן כי הראות הייתה לקויה.

9. לצערי, בגלל התהפכות הרכב, סימני ההחלקה אינם מוחלטים דיים, ואני לא יכולה להכריע האם הרכב אכן היה יכול לעצור לפני הכניסה להצטלבות הרחובות.

10. יחד עם זאת, אין הדבר משנה את מסקנותי לגבי מסוכנותו של הרכב. מסקנת השוטר כהן, כי הסיבה לתאונה היא מהירות מופרזת פשוט איננה נכונה. יתרה מזאת, לדעתי, אלמלא ההתהפכות, ההרוג לא היה נזרק מהרכב למרות שלא חגר חגורת בטיחות.

11. ישנן אזהרות במדריך למשתמש ועל שמשות הרכב שיש להימנע מפניות חדות מכיוון שהן עלולות לגרום להתהפכות הרכב. עם זאת, מחקר שערכתי בשנים 1998-1999 בעבור משרד התחבורה ובעבור הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים, מראה כי רוב בני-הציבור, כלל אינם שמים לב או קוראים אזהרות אלו.

12. נוסף על כך, מעיסוקי רב השנים בתחום התחבורה והרכב, אני מאמינה, וכך גם הנורמה בשוק, שהיצרן אינו יכול לצפות מהאנשים להיזהר לגבי משהו שהוא יכול בקלות לתקן בעצמו: ניתן היה להנמיך את מרכז כוח הכבידה של הרכב, למשל, ע"י החלפת מתלי הרכב ובולמי הזעזועים לסט של קפיצים קצרים-קשיחים והקטנת קוטר הגלגלים.

13. אני מאשרת שטרם מצאו בבתי המשפט את הסוזוקי כמסוכן בצורה יוצאת דופן. למרות זאת, רק משום שזה עדיין לא קרה לא אומר שזה לא נכון, למצער, ממצאים כאלה מתגלים רק ברבות השנים.

מקבץ מן החקירות שהיו בקבוצה (מצד הנאשם):

חקירה נגדית של השוטר אדמונד כהן

נושא	שאלות
תאונה אינה תוצר מהירות בלבד, היא תוצר של גורמים שונים.	0. פקד כהן, אתה ותיק במשטרה, נכון? 1. הגייפ, כך העדת, נסע במהירות 70 קמ"ש. אמת? 2. בדו"ח שלך, הדגשת כי רוב הנהגים נוסעים בכביש זה ב-60 קמ"ש לערך. אמת? 3. אני נוסע במסלול ישר, ב-110 קמ"ש ולא 100 קמ"ש, אני לא אתהפך ב-100%, נכון? 4. האם זה נכון, שזהו שילוב של גורמים שונים מביאים להתהפכות? לתאונה? 5. זה אך ורק מהירות, בכל תאונה שהיא? 6. האם נכון שאלו פקטורים כמו זמן תגובה, כמו אובייקטים הנמצאים על הכביש?
משמעותו של השלט. ההפתעה על הכביש, הולכי הרגל.	1. אם אדם מופיע לנהג על הכביש, באמצע הדרך, נכון שינסה לעצור? 2. ואם הוא במהירות, שהיא לא מהירות-זחילה , הוא תמיד יכול לעצור, נוכח ההפתעה הזאת? 3. ואם אני נוסע במהירות סבירה, ושדה הראייה שלי חסום, ולפתע פורץ הולך רגל לכביש, יש סיכוי לא קטן, שהמפגש הזה לא יגמר בטוב. אמת? 4. זה תלוי במרחק, בזמן הופעתו של עובר-האורח, אמת? 5. הפקד כהן, האם בצומת רח' רוטשילד והנשיא יש מעבר חציה? 6. האם שלט "זהירות הולכי רגל", אומר לי היכן לחצות את הכביש? 7. האם נכון שבמקרה דנן, היה שלט אזהרה הממוקם רק 100 מטר מצומת הנשיא-רוטשילד? 8. האם נכון שלא הייתה אזהרה ספציפית נוספת, על הצומת דנן?
על פגמים ברכב כפוגעים ביכולת לעשות ממצאים	1. כבוחן תנועה בעל מומחיות, נכון שברכב בעל מרכז-כבידה גבוה (יתר על מידה), סיכוי ההתהפכות גדל? - - - - - [הדגמה] 2. אני אומר לך, שלגייפ הסמוראי, יש נקודת מרכז כבידה גבוהה יותר. ואני מציג לך, את הדו"ח הבא של עמותת אור ירוק. 3. אתה מכיר את המחקר הזה? - - - - - [דו"ח עמותת אור ירוק] 4. נכון שהדו"ח אומר של סוזוקי סמוראי יש מרכז-כובד גבוה מהרגיל? 5. הפקד כהן, האם רכב שתוכנן באופן לקוי, פחות בטוח לנהיגה, מרכב שתוכנן היטב? 6. ויותר מזה, ממצאי התאונה מרכב שמתוכנן היטב, שונים מאלה של רכב שמתוכנן בצורה לקויה. אמת? 7. הפקד כהן, נכון שלא ציינת בדו"ח שערכת את המחקר שהצגתי?
תקיפת המדידה: אין ממצאים בזמן אמת, נסיבתי. ABS כמקדם שגיאה.	1. הפקד כהן, אתה בוחן תנועה. האם היית בזירת האירוע בעת קרות התאונה? 2. נכון שלא ראית את מרשי נוהג ברכבו אי פעם? 3. ABS – האם מוכר לך המנגנון? 4. האם נכון שהוא סטנדרט בתעשייה? 5. האם נכון שהוא מונע את נעילת בלמים על הגלגלים? 7. האם נכון, שאם אתה נוסע ברכב, בולם בחוזקה, ה-ABS יופעל? 8. האם נכון שהוא קוטע רציפותם של סימני החלקה על הכביש?
השוטרים והדיווח על אירוע פלילי	1. נכון שאתה סובר בדו"ח שלך, כי 86% ממקרי התאונות ברדיוס 7 ק"מ מהאוניברסיטה, מעורבים בהם סטודנטים? 2. הדגשת גם, שהתאונות מאופיינות דווקא במהירות מופרזות. אמת? 3. כלומר, ממה שאתה מכיר, רובם המוחלט של הממהרים ליד האוניברסיטה הם סטודנטים? 4. עוד סטודנט, עוד תאונה? עוד סטודנט, עוד כתב אישום? 5. האם נכון שכתבת בדו"ח, שהשוטרים האחרים אמרו לך שיש אירוע פלילי בקשר, עוד לפני שהגעת למקום האירוע? 6. האם כתבת, שאמרו לך שכנראה יוגשו כתבי אישום?

חקירה נגדית של גב' שרית כהן

שאלות חקירה	יעד
<p>ליד האוניברסיטה צריכים להיות זהירים, נכון? מדוע? [תשובות משתנות]</p> <p>כאשר הנהג סימן לך לחצות הכביש, התחלת לחצות?</p> <p>לא הבטת לשום מקום ספציפי, נכון?</p> <p>כל שחשבת עליו היה השיעור הבא שלך?</p> <p>את חצית את הכביש וחשבת על ביולוגיה מולקולרית, נכון?</p> <p>לפי עדותך, הבטת לכביש רק לאחר שעברת 2/3 ממנו, אכן?</p> <p>העדת – שהבטת "בדיוק לאחר שעברת את הרכב", ולא לפני כן, אכן?</p> <p>אכן – התנהגות זהירה.</p>	<p>חייבים להיות זהירים, כי יש הרבה שנוהגים, והיא לא הייתה זהירה. "אוקיי, הוא לא צריך לבקש ממני פעמיים", "לא הביטה למקום ספציפי".</p>
<p>האם נכון שכשראית את רכבו של דור, חשבת שאת הולכת להיפגע, אמת?</p> <p>זה היה אירוע מפחיד, אכן?</p> <p>כמה זמן להערכתך לקח האירוע?</p> <p>חשבת שאלו רגעיד האחרונים?</p> <p>זה אירוע מלחיץ, קפאת על מקומך, נכון?</p> <p>את העדת, שלא ראית את דור, אמת?</p> <p>אבל את העדת, שאת חושבת שראית את דור מתכופף, אמת?</p> <p>אז את לא היית בטוחה ב-100%, אמת?</p>	<p>ראתה את דור?</p>

חקירה נגדית של מר אהרון לייטר

נכון שסימנת לרוכבת האופניים לעבור?

האם בדקת במראה האחורית לפני שסימנת לה?

נכון שרחוב רוטשילד היה עמוס?

נכון שהתמקדת בתנועה ברח' רוטשילד, רצית לפנות שמאלה?

אני אומרת לך שלא הסתכלת! אחרת היית רואה גיפ סמוראי לבן!

לא היו עוד מכוניות על רח' הנשיא, נכון?

אמרת שהרכב נסע מהר, נכון?

אבל לא היו עוד מכוניות, לא היו לך כלי-רכב להשוות, נכון?

זה נכון שביתך נפצעה קשה בתאונה לא מזמן?

נכון שזה לך מאוד קשה?

נכון שאתה לא נוהג בשעות הצהריים בגלל התנועה הרבה בכבישים ליד האוניברסיטה?

נכון שהצהרת שזה בגלל רעמי מנועי הסטודנטים?

האם נכון שאתה חושב שהסטודנטים נוהגים בצורה לא זהירה?

אתה מסכים איתי שיכול להיות שהערכות מהירות, ללא השוואה ומדידה, הן סובייקטיביות?

כשראית שהולכת לקרות תאונה – עצמת עיניך?

כלומר, לא ראית את רגע התאונה, נכון?

חקירה נגדית של גב' ציאן וונג

שאלות	נושאים ויעדים
<p>1. את עובדת בחברת סוזוקי, נכון?</p> <p>2. ואת מקבלת משכורת מחברת סוזוקי, נכון?</p> <p>3. אני מציג לך תמונה של רכב ג'יפ סמוראי, האם זהו רכב שלכם?</p> <p>4. [מציג תמונה – 2/נ]</p> <p>5. כעובדת בחברת סוזוקי, רציתי לשאול אותך: את אמרת, שמי שמבצע תנועות פתאומיות ברכב, מסכן את הנוסעים. אמת?</p> <p>6. אמרי לי בבקשה, לעיתים נדרשת בנהיגה עצירה פתאומית, נכון?</p> <p>7. רכב טוב אמור להיות מוכן לעצירה פתאומית, נכון?</p>	<p>מקום עבודה</p>
<p>1. את העדת, שהרכב תוכנן בסטנדרט הגבוה ביותר. אמת?</p> <p>2. רכב בעל סטנדרט גבוה לא אמור להתהפך בקלות, נכון?</p> <p>3. האם יכול להיות שרכב מסוג מסוים מתהפך ב- 40% ממקרי התאונה שהוא מעורב בהם? [אם תגיד לא – אני מציג לה את הדו"ח כאן].</p> <p>4. תסכימי איתי שזהו אחוז לא נמוך, נכון? [אם תגיד לא – אני אומר לך שבמרבית הגיפים אחוז ההתהפכויות קטן מ-40%].</p> <p>5. תסכימי איתי שיכולות להיות מספר סיבות להתהפכות רכב, נכון?</p> <p>6. לא רק חוסר זהירות, נכון?</p> <p>7. מרכז כבידה גבוה מדי של רכב מגדיל את הסיכוי להתהפכותו, נכון?</p> <p>8. אני רוצה להציג לך דו"ח צרכני של עמותת אור ירוק והאגודה לבטיחות הנהג, שהתפרסם, ובו נקבע שיש לרכב הסמוראי נקודת מרכז כבידה גבוהה מהרגיל – האם דו"ח זה מוכר לך?</p> <p>[מציג דו"ח – 1/נ]</p> <p>9. האם נכון שלסוזוקי סמוראי, לפי דו"ח זה, מספר תאונות גבוה יותר מרכבים אחרים?</p> <p>10. את גם מודעת לכך שהמחקר מציג את הסוזוקי סמוראי כראשון במספר התאונות?</p> <p>11. האם את מודעת לכך שהסוזוקי סמוראי הוא הראשון באחוז מקרי ההתהפכות – 106 מתוך 252 מקרים – שהם 42%?</p>	<p>דו"ח צרכני</p>
<p>1. על רכבי הסוזוקי אתם מדביקים מדבקות אזהרה. אמת?</p> <p>2. חברת סוזוקי לא מבצעת הדרכה לנהגים, נכון?</p> <p>3. ואני אומר לך שגם יבואנית סוזוקי לא מבצעת הדרכה לנהגים, נכון?</p> <p>4. ואני אומר לך, שלפי סקר של הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים, רק 30% מהציבור</p>	<p>המדבקה וספר הרכב</p>

<p>קוראים את ספר הרכב, נכון? [אם תתנגד- מציג לה סקר שימוש בהוראות – נ/4 – תוכלי לומר לביהמ"ש מהו אחוז השמירה על הוראות ספר-הרכב בקרב נהגים בגיל 24 ומטה בעלי רכב יד ראשונה?] 5. ואני אומר לך שסוכני המכירות אומרים לקונים שספר הרכב מיועד רק בשביל לפתור בעיות שצצות כמו לחץ צמיגים, זה נכון? 6. האם חברת סוזוקי מבצעת הדרכה לנהגים לשימוש ברכבים שלה?</p>	
--	--

חקירה ראשית של מר דור יעקובסון

- א. דור, ספר על עיסוקיך קודם לתאונה, לבית המשפט.
- ב. איך היית מגיע לאוניברסיטה העברית?
- ג. ספר לי על הרכב?
- ד. מתי קיבלת אותו?
- ה. ספר מה התרחש החל מהשעה 11:30 ביום 18.10.2002?
- ו. הוצאת את הדיסק, תוכל לפרט בדיוק מה קרה ברגע שעשית זאת?
- ז. כאשר הרכב איבד אחיזה, מה התרחש?
 [לפני שיכולתי לעשות משהו, הרכב התהפך. לא יודע מה גרם להתהפכות, אבל כשהתהפכנו כבר לא יכולתי לעשות שום דבר, ואז התנגשנו בעמוד-תאורה]
- ח. התהפכתם והתנגשתם. מה אתה זוכר מתוצאות ההתנגשות?
- ט. דור, אני רוצה לחזור אחורה, תתמקד בזמן הנסיעה ברח' הנשיא. תאר את הנסיעה, את מהירותך, את מצב הכביש והתנועה.

חקירה ראשית של מר אליקים אלקיים

1. ציין בבקשה לביהמ"ש את שמך, גילך ועיסוקך?
2. ספר לביהמ"ש מה הקשר שלך למרשי?
3. ספר בבקשה לביהמ"ש מה אירע ב-18.10.2002.
4. ספרט, מה התרחש החל מהשעה 11:30.
5. פרט לביהמ"ש את מעשיו של דור כשמישאל ביקש את הדיסק?
7. צעקת "תיזהרו". מדוע?
9. כשעברתם התאונה והגי'פ התהפך – מה קרה לך?

חקירה ראשית של מומחית הרכב גב' יעל פיין

גב' יעל פיין, ספרי לבית המשפט מהי השכלתך המקצועית?

מה הקשר שלך לאירוע נשוא כתב האישום?

מה הפעולות שעשית במסגרת חקירתך?

מה השאלות שחקרת?

כתוצאה מהחקירה, מה המסקנות שהגעת אליהן?

מה מסקנותיך לעניינים הבאים :

- א. המהירות של הרכב.
- ב. המהירות הממוצעת ברחוב זה.
- ג. בטיחותה של מכונית שתיסע במהירות הממוצעת.
- ד. מיהו גורם התאונה לפי בחינתך את הממצאים בזירה.

דוגמה לנקודות לסיכומים מצד ההגנה

<p><u>דור</u> :</p> <ul style="list-style-type: none"> • סטודנט מצטיין. • עבר קורס נהיגה מונעת מתקדם וסיימו בהצטיינות. • הכיר מצוין את הדרך בה נסע. 	<p>על אודות דור הנהדר</p>
<p><u>דור</u> : היה להם הרבה זמן – לא מיהר, הכביש היה פנוי. <u>אליקים</u> : היה להם הרבה זמן.</p>	<p>לא מיהרו כלל</p>
<p><u>דור</u> : שדה הראיה היה חסום, ושרית הופיעה בפתאומיות. המבט על הדיסק לקח זמן קצר ביותר, ולא הוא הגורם לתאונה. <u>אליקים</u> : ראה ששרית צצה פתאום. <u>יעל פיין</u> : קבעה כי הראות הייתה לקויה בשל כך שהרכב הסתיר את שרית.</p>	<p>שדה ראיה חסום</p>
<p><u>אדמונד כהן</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • בצומת לא היה מעבר חצייה כלל. • השלט המזהיר מהולכי רגל היה מרוחק מהצומת. <p><u>שרית כהן</u> : אמרה בעצמה שהולכי רגל חייבים להיות זהירים בקרבת האוני'. אולם, היא פעלה בחוזר זהירות ברור. היא נכנסה לכביש בלי להסתכל, לאחר ששדה הראיה היה חסום!</p>	<p>הולכת רגל לא זהירה מנתקת קש"ס לא ניתן היה לצפות הופעתה</p>
<p><u>שרית כהן</u> : העדה היתה מפוחדת ולחוצה (קפאה במקומה), ולא היתה בטוחה מדוע לא ראתה את הנאשם. סביר דווקא כי הפחד והטראומה גרמו לכך.</p>	<p>לא ניתן לסמוך על עדות שרית</p>
<p><u>דור</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • הוא התכוון למנוע תאונה. • בשל ההתהפכות, דור לא היה יכול לשלוט ברכב. • דור היה בטוח שמישאל היה חגור. הוא עשה כל שיכול בכך שאמר לכולם לחגור. 	<p>מה עשה דור?</p>
<p><u>דור</u> : נסע במהירות מותרת, ובמהירות בה נוסעים ברחוב ברגיל. <u>אליקים</u> : נסעו במהירות המותרת והרגילה. <u>יעל פיין</u> :</p> <ul style="list-style-type: none"> • קבעה שנסעו במהירות מותרת וסבירה של 50 קמ"ש. • קבעה שנסיעה במהירות נמוכה יותר היתה לא בטיחותית. • קבעה שהמהירות לא גרמה לתאונה. • אלמלא ההתהפכות, מישאל לא היה נהרג. <p><u>אדמונד כהן</u> : מסכים שתאונת התהפכות אינה תוצר מהירות בלבד, אלא היא תוצר של גורמים שונים. <u>אהרון לייטר</u> : העד לא יכול היה כלל להעריך את מהירות רכבו של דור.</p>	<p>מהירות מותרת</p>
<p><u>אהרון לייטר</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • ביתו של העד נפגעה בתאונת דרכים ע"י סטודנט, ולכן לפונה דעה מוקדמת על נהגים סטודנטים, וייטה לייחס להם אשמה. • העד היה רשולן בכך שסימן לשרית לעבור, מבלי שבדק במראות אם יש רכב מאחוריו. • העד עצם את עיניו ולא ראה כלל את אירוע התאונה! 	<p>לא ניתן לתת משקל לעדו אהרון לייטר</p>
<p><u>אליקים</u></p>	<p>אפילו האח בעדו</p>

<ul style="list-style-type: none"> • אחיו של המנוח. • הוא היה ברכב וראה מה היה. • טוען כי לא דור אשם בתאונה. 	
<p><u>יעל פיין</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • בעל השכלה וניסיון רב ביותר. • ביצעה חקירה מקיפה ביותר. 	חוקרת רצינית
<p><u>יעל פיין</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • קבעה שלגיף יש נקודת מרכז כבידה גבוהה מהרגיל, שמגדילה הסיכוי להתהפכות. • קבעה שהתהפכות הרכב איננה באחריותו או באשמתו של הנהג, אלא היא תוצאה של מרכז כבידה גבוה ולא בטיחותי, שגרם להתהפכות הרכב. <p><u>אדמונד כהן</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • רכב בעל מרכז כבידה גבוה הוא בעל סיכוי גבוה יותר להתהפכות. <p><u>ציאן וואנג</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • לפי הסקר, הרכב מתהפך ב-42% מהתאונות. זה הרבה יותר משאר המכוניות. לא ייתכן כי אחוז כה גבוהה נגרם אך ורק מנהיגה לא זהירה. • מרכז הכובד של הרכב גבוה מהרגיל, והדבר מגדיל את הסיכוי להתהפכות. 	הגיף לא בטיחותי
<p><u>יעל פיין</u>: הרוב המוחלט של בני הציבור אינם קוראים או מבינים את אזהרת היצרן, ואינם קוראים בספר-הרכב.</p> <p><u>ציאן וואנג</u>: אין לצפות מהצרכנים לקרוא ולהבין את האזהרות – הרוב לא מתייחסים אליהם, לא קוראים ספר רכב. אפילו המוכרים שלהם אומרים שאין צורך בכך.</p>	מי בכלל מסתכל על אזהרות?
<p><u>יעל פיין</u>: קבעה כי היצרן לא יכול לצפות מאנשים להיזהר לגבי דברים שהוא יכול לצפות לתקנם בקלות.</p> <p><u>ציאן וואנג</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • החברה לא מדריכה כיאות את הנהגים לרכב שמייצרת. 	היצרן אשם
<p><u>אדמונד כהן</u>: מסכים שכאשר הולך רגל מופיע פתאום בכביש, בלימה היא נחוצה, אולם לא תמיד אפשר להספיק לעצור.</p> <p><u>ציאן וואנג</u>: לא ייתכן לדרוש מנהגים לא לבצע עצירות פתאומיות – עצירות כאלה נדרשות במקרים מסוימים. על החברה לייצר מכוניות שמסוגלות להיות יציבות גם במצבים אלה.</p>	מה לעשות שחייבים לבלום
<p><u>אדמונד כהן</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • השוטר לא ראה את התאונה וכיצד היא התרחשה באמת. • רכב שתוכנן באופן לקוי פוגע ביכולת לקבוע ממצאים. • מערכת ABS גורמת לאמינות פחותה בקביעת הממצאים. • לשוטר היתה דעה קדומה טרם קביעת ממצאיו, לפיה סטודנטים בהכרח מעורבים בתאונות בהן היתה מהירות מופרזת. • השוטרים החליטו שיוגש כתב אישום עוד לפני החקירה – סימנו מראש את הנאשם. 	הממצאים של השוטר בעלי משקל נמוך
<p><u>ציאן וואנג</u>: העדה עובדת שנים רבות בחברה שמייצרת את המכונית – היא לא אובייקטיבית, ויש לה אינטרס שהאשמה לא תוטל על היצרן.</p>	לא ניתן לתת אמון בעדות ציאן וואנג

12.12.02

חוות דעת מומחה

סימוכין: פקודת הראיות (נוסח חדש), תשל"א-1971.

שם המומחה: פקד אדמונד כהן (מ.א. 4706)

פרטי השכלה: הכשרה בטכניקות חקירה של תאונות באקדמיה של משטרת ירושלים. הכשרה מתקדמת בחקירת תאונות ע"י מוסד חקירות תאונות לביטחון הציבור בשנות ה-90'. הסמכה בשחזור תאונות על ידי המשרד לביטחון פנים, בשנת 1994.

ניסיון מקצועי: שוטר במשטרת ירושלים במשך 14 שנים. מרצה בקורס לרכישת מיומנות חקירת תאונות למתגייסים חדשים במשטרת ירושלים, באקדמיית השיטור של מחוז ירושלים. ניסיון בחקירת מאות תאונות דרכים. חבר בצוות מיוחד שמוזעק לחקור תאונות התהפכות, משנת 1998.

אני נותן חוות דעתי זו במקום עדות בבית המשפט, ואני מצהיר בזה כי ידוע לי היטב, שלעניין הוראות החוק הפלילי בדבר עדות שקר בשבועה בבית המשפט, דין חוות דעתי זו כשהיא חתומה על ידי כדין עדות בבית המשפט.

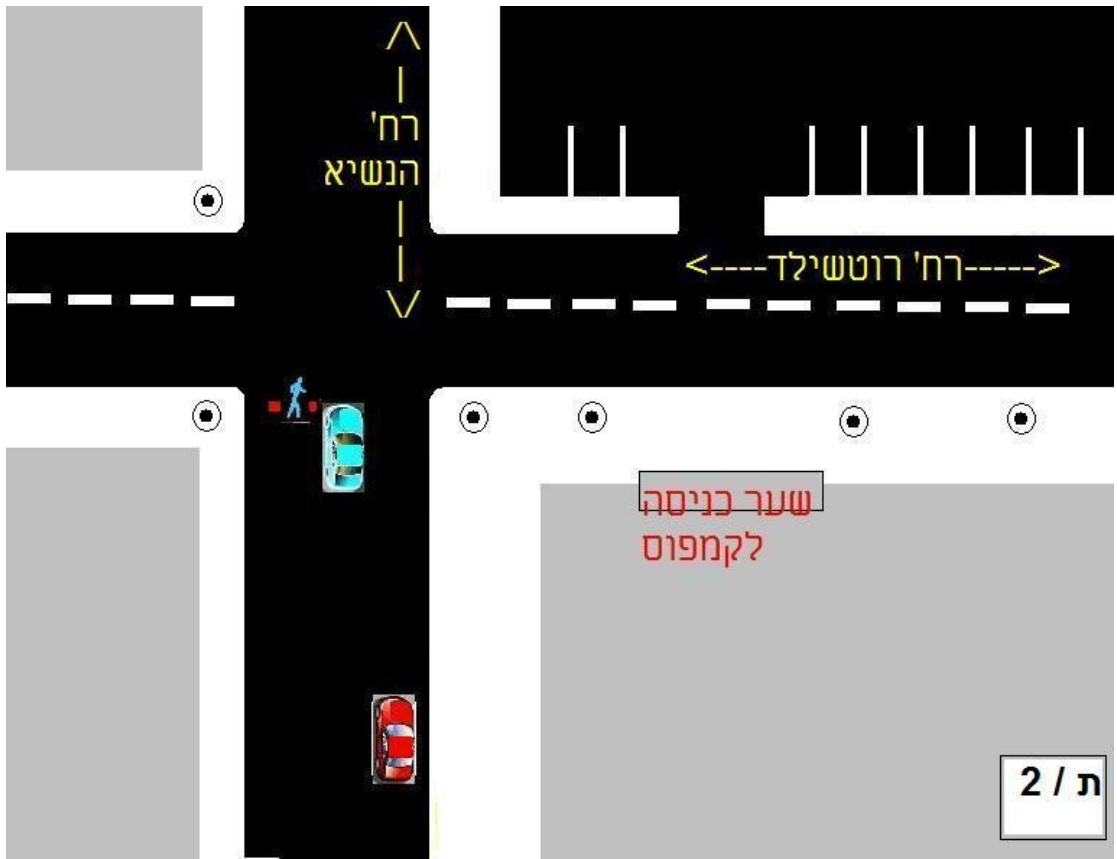
1. ביום 18 לאוקטובר 2002 בשעה 12:20 קיבלתי קריאה לצומת הרחובות הנשיא ורוטשילד ליד האוניברסיטה העברית. שוטרים בזירת האירוע דיווחו על התהפכות מכונית יחידה עם פגיעות בגוף, והוזעקתי לשם ביצוע החקירה. השוטרים שהגיעו לזירת האירוע לפניי, דיווחו בקשר כי ייתכן שאחד או יותר מן הפצועים ימותו, ולכן אישומים פליליים יוגשו, ויש לערוך בדיקת מז"פ.

2. עם הגעתי לזירת האירוע ביצעתי מדידות סימני ההחלקה של הרכב המעורב בתאונה, סוזוקי סמוראי שמספרו 70-707-52, והערכתי ממצאים פיזיים אחרים כמו מצב הרכב עצמו. כמו כן, ראיינתי מספר עדים לתאונה וביניהם, שרית כהן (רוכבת האופניים), אהרון לייטר (הנוסע ברכב הסמוך). לאחר מכן נסעתי לבית החולים וראיינתי את אליקים. בנוסף ראיינתי את דור בבית החולים לאחר שקיבלתי אישור מהוריו על כך. הודעתי לדור בבית החולים כי על בסיס ממצאי החקירה שערכתי בשטח, עולה כי הוא נהג במהירות מופרזת.

3. קביעתי כבוחן תאונות מומחה, באשר לזירת האירוע:
4. מאורך סימני ההחלקה, הנזק שנגרם לרכב, המרחק שהתגלגל הרכב ועל בסיס ההכשרה שלי- חישבתי שהרכב נע במהירות של 70-75 קמ"ש מיד לפני התאונה. מהירות זו עולה בהרבה על 50 הקמ"ש המותרים באזור מגורים, ומהווה סיכון וודאי לקרבה סמוכה כל כך לאוניברסיטה, אשר ידוע שיש בה הרבה הולכי רגל.
5. יש מספר שלטים באזור האוניברסיטה במרחק 100 מ' מהצומת, המזהירים נהגים להיות ערניים ולנסוע ביתר זהירות בשל הולכי רגל. השלטים הם גדולים בצבע צהוב מחזיר אור, ועליהם רשום "זהירות – הולכי רגל".
6. בשנים האחרונות חקרתי מספר תאונות באזור האוניברסיטה. בארבע השנים האחרונות, וב%86 מן התאונות שהתרחשו ברדיוס של 7 קילומטר מן האוניברסיטה היו מעורבים סטודנטים שנהגו במהירות מופרזת. לרוב, פעם לכמה חודשים המשטרה מציבה שוטר בקרבת מספר רחובות מן האוניברסיטה, וזאת כדי לתת דוחות לנהגים שנוסעים במהירות מופרזת. התקווה היא שזה יגרום לכולם לנסוע לאט יותר. אך, אני חייב להודות שהרבה מן הדו"חות שהשוטרים נותנים הם לא לסטודנטים. הרבה אנשים נוסעים ברחוב הנשיא שמהווה רחוב ציר מרכזי לתנועה והגעה לאזור, ולרוב, נוסעים בו במהירות שקרובה ל60 קמ"ש.
7. על בסיס כל המידע שאספתי, הראיות הפיזיות, השיחות שערכתי עם כל העדים ועל בסיס מומחיותי, אני יכול לקבוע שהתאונה התרחשה מכיוון שדור נהג במהירות מופרזת, מכיוון שלא היה מרוכז במתרחש סביבו. דברים אלו יצרו מצב של סכנה מהותית ולא מוצדקת הן לנוסעי הרכב, והן לאנשים שהיו באזור. כאשר אליקים צעק "תיזהרו!" דור נבהל, והטה בפתאומיות את גלגל ההגה. הרכב החליק במהירות מופרזת ופגע במדרכה, בשל כך, הגלגל הימני איבד מגע עם הכביש. דור ניסה לפנות שמאלה בצורה מהירה כדי לחזור למרכז הכביש, וזה גרם לרכב הלא מאוזן לנטות יותר הצידה. עם המהירות שבו נסע דור, והתנועות הפתאומיות שביצע, דור איבד את השליטה על הרכב. הרכב התהפך והחליק על המדרכה עד שהוא פגע בעמוד-תאורה.

3/11/15 כהן

פקד אדמונד כהן

20.1.03

חוות דעת מומחה

סימוכין: פקודת הראיות (נוסח חדש), תשל"א-1971.

שם המומחה: צ'יאן וונג

פרטי השכלה: הנדסת מכונות במגמת עיצוב רכב משנת 1992 (הטכניון של טוקיו).

ניסיון מקצועי: עבודה בחברת סוזוקי ביפאן כמומחית רכב, וחברה בצוות הנדסה ותכנון בטיחותי משנת 1992.

אני נותנת חוות דעתי זו במקום עדות בבית המשפט, ואני מצהירה בזה כי ידוע לי היטב, שלעניין הוראות החוק הפלילי בדבר עדות שקר בשבועה בבית המשפט, דין חוות דעתי זו כשהיא חתומה על ידי כדין עדות בבית המשפט.

1. הרכב עליו נשאלתי – סוזוקי סמוראי-ג'יפ, הינו רכב פנאי, המיועד לנסיעה בשטח כבוש, שבילי עפר, וגם כ-SUV מעת לעת. כתוצאה מכך, רכב זה אינו דורש מיומנות על הכביש יותר מאשר בג'יפ אחר – הוא אינו רכב ספורט ואינו רכב יוצא דופן. מערכותיו הן מודרניות – הדרישה מהנהג היא להיות זהיר ככל נהג אחר.

2. בהתאם לדרישות משרדי התחבורה, החברה דואגת להדביק מדבקות בדבק חזק בתא הנהג, מעל לראשו, המזהירות אותו שלא לבצע תנועות שאינן מתאימות לרכב ג'יפ 4X4. המדבקה גם מפנה את הנהג ברכב להביט בספר הרכב.

3. כל מי שביצע תנועות לא בטוחות בנוהגו את הסמוראי, כבכל רכב אחר, יסכן את הנוסעים כמו גם את שאר עוברי-הדרך, עד לרמה של פגיעה חמורה.

4. יתר על כן, כמומחית בחברה וחברה בצוות הנדסה-ותכנון-בטיחותי, ובמיוחד כשעקבתי אחר הליכי התכנון של פס הייצור, אני יודעת שנשמרו בעת ייצור הרכב כל הרגולציות הנדרשות על ידי משרד התחבורה. חברת סוזוקי אינה מתעצלת להביא לציבור רכבים מן האיכות הגבוהה ביותר שהטכנולוגיה משגת לה. בטיחות הצרכנים היא נר לרגלינו.

5. אני מודעת לדוחות הצרכניים המתפרסמים מעת לעת ולמחקרים המציינים שלרכב הסמוראי יש נק' שיווי משקל גבוהה מהרגיל, וכי יש סטטיסטיקה של משרד התחבורה המדגישה את התהפכויותיהם של רכבי סוזוקי-סמוראי. אולם הדברים לא נכונים מכמה סיבות:
- א. רכב אינו מתהפך לבדו! מהירות מופרזת, חוסר ריכוז ומודעות לסביבה הם הסיבות לאיבוד שליטה ברכב!
- ב. כמומחית לרכב זה, אני מדגישה: מרכז הכבידה ברכב איננו חריג בשוק כלי הרכב המודרניים, וגם אם מרכז הכבידה קצת גבוה, רק תנועה פתאומית ובלתי זהירה, במהירות העולה על זו המתאימה לתנאי הדרך, היתה גורמת להתהפכות.
6. חברת סוזוקי לא נתבעה על רשלנות ביצורו של רכב זה, לא הוחלו רגולציות עליה בשום מקום בעולם, ומעולם לא הוכח מדעית כי רכביה בטוחים פחות מאשר יתר כלי הרכב על הכביש.
7. באשר לחברה היבואנית של הרכב, אנחנו לא אחראים על הכשרתם של המוכרנים ושל נציגי השירות, אלא רק על: איכות הרכבים, אחריות הרכב, פעילות המוסכים והכשרת עובדי החברה שנשלחים אלינו ליפאן ללימודים באקדמיית סוזוקי שביוקוהומה.

安心の保険制度

צ'יאן וונג

WEAR SEAT BELTS AT ALL TIMES – DON'T DRINK AND DRIVE

This utility vehicle handles and maneuvers differently from many passenger cars both on-road and off-road. You must drive it safely. As with other utility vehicles, if you make sudden sharp turns or abrupt maneuvers, you may cause this vehicle to go out of control and roll over or crash – you or your passengers may be seriously injured. Read the Driving Guidelines in the Owner's Manual.

תרגום לעברית:

חיגרו חגורות בטיחות בכל העת – אל תשתו ותנהגו

רכב-פנאי זה מתנהג ומתמודד עם אתגרי הכביש בצורה שונה מרכבי-נוסעים רבים אחרים, הן בדרכים סלולות והן בדרכים לא סלולות. עליך לנהוג אותו בזהירות.

בדומה לרכבי-פנאי אחרים, אם תבצע פניות חדות או תמרונים פזיזים, אתה עשוי לגרום לרכב לאבד שליטה ואף להביא להתהפכותו או התרסקותו - אתה או נוסע/יך עשויים להינזק באורח קשה.

קרא את רשימת הנחיות-הנהיגה לנהג אשר בספר-הרכב.

רשימת סיכון התהפכות רכבים במהלך תאונה לשנים 2001-2002

הרכבים הבאים אינם מומלצים, באזהרת "האגודה לבטיחות הנהג", בשיתוף עם עמותת "אור ירוק" וחברת "שיפוץ לאחר תאונות – פיין", ועל פי נתונים סטטיסטיים ממשרד התחבורה ומשטרת ישראל.

הרכבים הבאים נמצאו לא בטוחותיים ומסוכנים ביותר לאור ממצאי המעקב אחר תאונות שבהן היו פגיעות-גוף.

הממצאים המגלים מספר גבוה מן הממוצע של התהפכויות הרכבים הללו.

האגודה לבטיחות הנהג מאמינה שמספר ההתהפכויות הגבוה נגרם בשל היות הרכבים ברשימה בעלי מרכז כובד גבוה באופן לא בטוחותי.

רכב	מספר תאונות לשנה	אחוז מקרי התהפכות
Suzuki Samurai	252	42%
Ford Bronco II	205	39%
Isuzu Trooper	323	38%
Toyota RAV-4	103	30%

2 / 3

16.4.03

חוות דעת מומחה

סימוכין: פקודת הראיות (נוסח חדש), תשל"א-1971.

שם המומחה: יעל פיין

פרטי השכלה: הנדסת מכונות, משנת 1978 (אוניברסיטת בן גוריון). ביוכימיה, משנת 1989 (האוניברסיטה הפתוחה). הסמכה בשיקום רכב לאחר תאונה, משנת 1992 (הטכניון). קורסים בדינמיקת כביש, ניתוח התנגשויות במהירות נמוכה, ביו-מכניקה ומניעה, משנת 1994.

ניסיון מקצועי: מהנדסת מכונות בהתמחות ברכב, משנת 1978. חוקרת תאונות רכב, משנת 1992. בעלים של חברת "שיפוץ לאחר תאונות פיין", משנת 1994.

אני נותנת חוות דעת זו במקום עדות בבית המשפט, ואני מצהירה בזה כי ידוע לי היטב, שלעניין הוראות החוק הפלילי בדבר עדות שקר בשבועה בבית המשפט, דין חוות דעתי זו כשהיא חתומה על ידי כדין עדות בבית המשפט.

14. נשכרתי ע"י הוריו של דור יעקבסון לחקור את התהפכות הרכב מסוג סוזוקי סמוראי של בנם בתאריך ה-18 לאוקטובר 2002. אני גובה ממשפחת יעקבסון 1,000 ₪ לשעה בעבור החקירה, ובסכום כולל של 30,000 ₪.

הבדיקה

15. כחלק מחקירתי, ביקרתי במקום התרחשות התאונה, ועברתי על הראיות הפיזיות, וסימני ההחלקה שבמקום. דיברתי עם דור יעקבסון ואליקים אלקיים. כמו כן עברתי על דו"ח התאונה של המשטרה.

16. אספתי את הנתונים הנחוצים למסקנותיי שכוללים לא רק את הפריטים שהופקו מחקירותיי אלא גם מידע שנוגע למשקלו של הרכב, נתונים סטטיסטיים מדו"ח "האגודה לבטיחות הנהג" בנוגע למרכז כוח הכבידה של הרכב בהשוואה לרכבים אחרים, ודעתו של חוקר מקרי המוות בנוגע לפציעות שמישאל סבל מהם.

17. נעשו על ידי חישובים על מנת לקבוע בין היתר את:

- מהירות הרכב.
- רצף האירועים שהוביל לתאונה.
- האפשרות לצפות את ההתהפכות או למנוע אותה.
- הכוחות שהופעלו על הרכב ויושביו במהלך איבוד השליטה.
- הנטייה של הרכב להתהפך על שטח לא מישורי.
- האם התאונה הייתה כתוצאה מהתעלמות או אי הבנת נוהג הרכב, דור יעקבסון, את הסיכון המהותי והבלתי מוצדק – האם התאונה היא טעות אנוש.

חוות דעת

18. כתוצאה מחקירותיי ומחישוביי, במהלך חקירה של זירת התאונה ברח' הנשיא, הגעתי

למסקנות הבאות:

- א. מהירות הרכב לפני התאונה הייתה לכל היותר 50 קמ"ש.
- ב. מהירות הנסיעה הרגילה לרוב זה במשך היום היא 45-52 קמ"ש.
- ג. מכונית שתיסע במהירות פחותה מ-35 קמ"ש ברחוב זה במשך היום וכן במהירות נמוכה מ-45 קמ"ש בשעות השיא, תהיה לא בטוחה מכיוון שתעכב את התנועה הרגילה.
- ד. התהפכות הרכב איננה באחריותו או באשמתו של הנהג, אלא היא תוצאה של מרכז כבידה גבוה ולא-בטיחותי שגרם לסבירות גבוהה להתהפכות של הרכב כאשר הרכב הוסט בחזות במשטח המשופע.

19. לדעתי, לא היה סיכון מהותי או בלתי מוצדק שנהיגתו של דור יעקבסון עצמה, שהייתה במסלול ישר ובמהירות

סבירה, יכולה הייתה לגרום. למעשה, אני מאמינה שדור היה מצליח להימנע מכל ביש מזל אלמלא מרכז הכובד הגבוה של הרכב, אשר לא אפשר לו לבצע סיבוב חד ולהישאר יציב מבלי לבצע התהפכות – ובמינוח המקצועי:

centrifugal Rollover.

20. לא הצלחתי לקבוע האם רוכבת האופניים יכולה הייתה להיראות בשדה הראיה הנחשף לאורך מסלול רכבו של דור נוכח העובדה שרכב נוסף בצומת הנשיא-רוטשילד הסתיר אותה עד אשר חלפה עליו, אך מובן כי הראות הייתה לקויה.

21. לצערי, בגלל התהפכות הרכב, סימני ההחלקה אינם מוחלטים דיים, ואני לא יכולה להכריע האם הרכב אכן היה יכול לעצור לפני הכניסה להצטלבות הרחובות.

22. יחד עם זאת, אין הדבר משנה את מסקנותיי לגבי מסוכנותו של הרכב. מסקנת השוטר כהן, כי הסיבה לתאונה היא מהירות מופרזת פשוט איננה נכונה. יתרה מזאת, לדעתי, אלמלא ההתהפכות, ההרוג לא היה נזרק מהרכב למרות שלא חגר חגורת בטיחות.

23. ישנן אזהרות במדריך למשתמש ועל שמשות הרכב שיש להימנע מפניות חדות מכיוון שהן עלולות לגרום להתהפכות הרכב. עם זאת, מחקר שערכתי בשנים 1998-1999 בעבור משרד התחבורה ובעבור הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים, מראה כי רוב בני-הציבור, כלל אינם שמים לב או קוראים אזהרות אלו.

24. נוסף על כך, מעיסוקי רב השנים בתחום התחבורה והרכב, אני מאמינה, וכך גם הנורמה בשוק, שהיצרן אינו יכול לצפות מהאנשים להיזהר לגבי משהו שהוא יכול בקלות לתקן בעצמו: ניתן היה להנמיך את מרכז כוח הכבידה של הרכב, למשל, ע"י החלפת מתלי הרכב ובולמי הזעזועים לסט של קפיצים קצרים-קשיחים והקטנת קוטר הגלגלים.

25. אני מאשרת שטרם מצאו בבתי המשפט את הסוזוקי כמסוכן בצורה יוצאת דופן. למרות זאת, רק משום שזה עדיין לא קרה לא אומר שזה לא נכון, למצער, ממצאים כאלה מתגלים רק ברבות השנים.

יעל פיין

יעל פיין